

**PELASTUSOPISTON
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
1.1.2005 - 31.12.2005**

SISÄLLYSLUETTELO

1	PELASTUSOPISTON TOIMINTA	3
1.1	Johdon katsaus	4
2	TULOKESELLISUUDEN KUVAUS	8
2.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	8
2.2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	8
2.2.1	Toiminnallinen tehokkuus	8
2.2.1.1	Taloudellisuus	8
2.2.1.2	Tuottavuus.....	10
2.2.1.3	Maksullisen toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuus.....	11
2.2.2	Tutkinnot, koulutettavapäivät ja laadunhallinta.....	14
2.2.3	Muut tulokset.....	16
2.2.4	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	19
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	23
3.1	Tuotto- ja kululaskelma	23
3.2	Tase	23
3.3	Talousarvion toteutumalaskelma 1.1. – 31.12.2005	26
3.4	Liitetiedot.....	27
	Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta.....	27
	Liite 2: Nettotuetut tulot ja menot.....	28
	Liite 3: Arviomäärärahan ylitykset.....	29
	Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat.....	29
	Liite 5: Henkilöstökulujen erittely	29
	Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	30
	Liite 7: Kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset	31
	Liite 8: Rahoitustuotot ja kulut.....	32
	Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat	32
	Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	32
	Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat	33
	Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut	33
	Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	33
	Liite 14: Taseeseen sisällyttämättömät rahastoidut varat.....	33
	Liite 15: Velan muutokset	34
	Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	34
	Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	34
3.5	Tilinpäätöslaskelmien analyysi.....	34
3.5.1	Rahoituksen ja talousarvion toteutumisen analyysi.....	35
3.5.2	Tuotto- ja kululaskelman sekä taseen analyysi.....	38
4	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	39
5	MÄÄRÄAJAIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET.....	40
6	YHTEENVETOTIEDOT VÄÄRINKÄYTYKSISTÄ.....	41
7	ALLEKIRJOITUS.....	41

Kaaviot

G:\Hallinnon-yksikkö\Talouhallinto\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat\2005\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat.doc

Kaavio 1: Koulutettavapäivätavoitteet ja toteutuma 2005.	5
Kaavio 2: Toteutuneet koulutettavapäivät 1996 – 2005.	5
Kaavio 3: Organisaatio 2005.	7
Kaavio 4: Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2000-2005	9
Kaavio 5: Henkilöstön koulutusrakenne.....	21
Kaavio 6: Koulutustasoindeksi	21
Kaavio 7: Menojakauma.....	37

Taulukot

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

Taulukko 1: Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma	8
Taulukko 2: Tuottavuuden toteutuma ja tavoite.....	10
Taulukko 3: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	11
Taulukko 4: Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma	14
Taulukko 5. Laadunhallinta koulutuksessa	15
Taulukko 6: Henkilötyövuodet.....	19
Taulukko 7: Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.	19
Taulukko 8: Henkilöstön ikärakenne 31.12.....	20
Taulukko 9: Koulutusta saaneet	22
Taulukko 10: Tuotto- ja kululaskelma 2005 ja 2004.....	23
Taulukko 11: Tase vastaavaa 2005 ja 2004.....	23
Taulukko 12: Tase vastattavaa 2005 ja 2004.....	24
Taulukko 13: Talousarvion toteutumalaskelma	26
Taulukko 14: Määrärahojen toteutuma ja kehys	35

1 PELASTUSOPISTON TOIMINTA

1.1 Johdon katsaus

Toiminta-ajatuksen mukaan opiston tehtävänä on parantaa ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuutta kehittämällä pelastustoimen osaamista.¹

Vision on tarkoitus olla yhtä aikaa haastava ja mahdollinen. Visionsa mukaisesti olemme vuonna 2010 kehittymään haastava ja kansainvälisesti arvostettu osaamisen keskus. Olemme myös laajasti verkottunut toimija, sekä vetovoimainen opiskelu- ja työyhteisö.

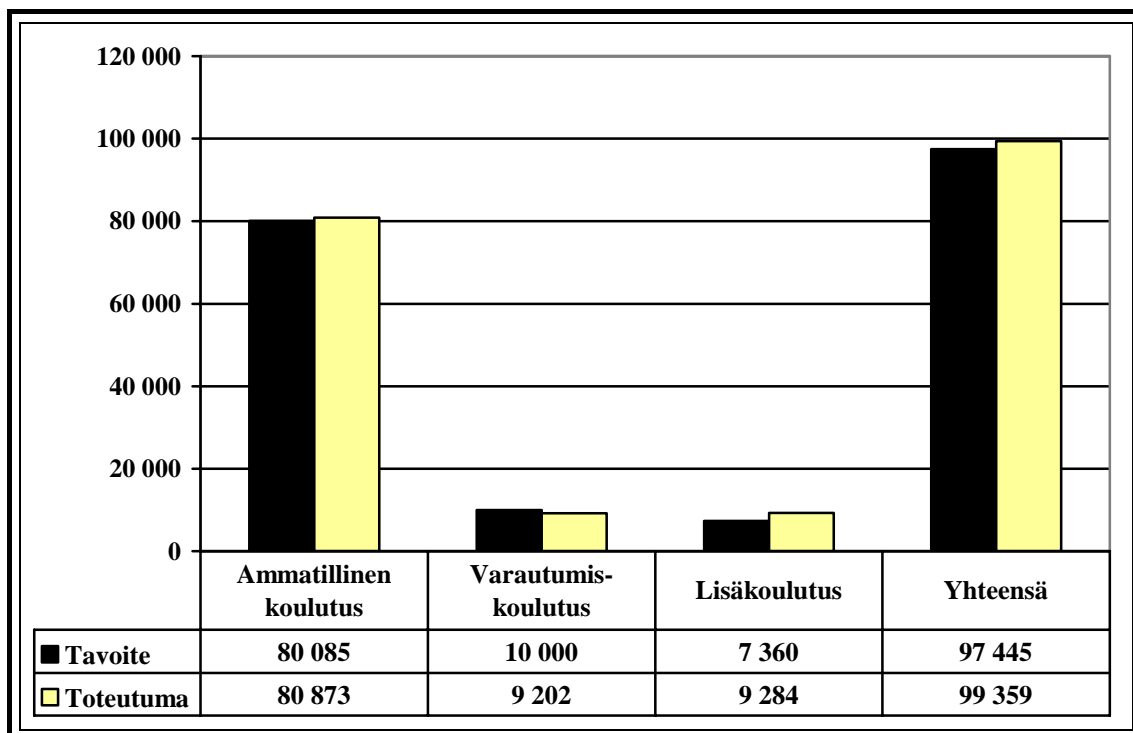
Vuotta 2005 sävytti koulutuksen näkökulmasta keskustelu erityisesti pelastajien koulutuksen riittävydestä. Pelastustoimesta on jo useiden vuosien ajan viestitetty kesäsjajaisten puutteesta ja erityisesti vuonna 2005 laajemmastakin pelastajapulasta. Näin siitä huolimatta, että vuonna 2005 Pelastusopistossa ja Helsingin Pelastuskoululla oli enemmän pelastajaopiskelijoita kuin milloinkaan aikaisemmin. Pelastusopisto tulee jatkossa keräämään entistä systemaattisemmin tietoja ammatillisen koulutuksen määriin vaikuttavista tekijöistä.

Kokonaisuutena ottaen Pelastusopisto ylitti niukasti koulutettavapäivätavoitteensa vuonna 2005. Ammatillinen koulutus täytti tavoitteen hyvin tarkasti, varautumiskoulutus alitti lähinnä VALHA -harjoituksesta² johtuen tavoitteensa vajaalla 10 prosentilla, mutta varautumiskoulutuksen tavoitteen alitus tuli kompensoitua muun ammatillisen lisäkoulutuksen selkeällä (n. 26 %) tavoitteen ylityksellä (kaavio 1).

¹ Vuoden 2006 alussa toiminta-ajatus muotoiltiin seuraavasti: ”Parannamme ihmisten ja yhteiskunnan hyvinvointia parantamalla turvallisuusalan osaamista.”

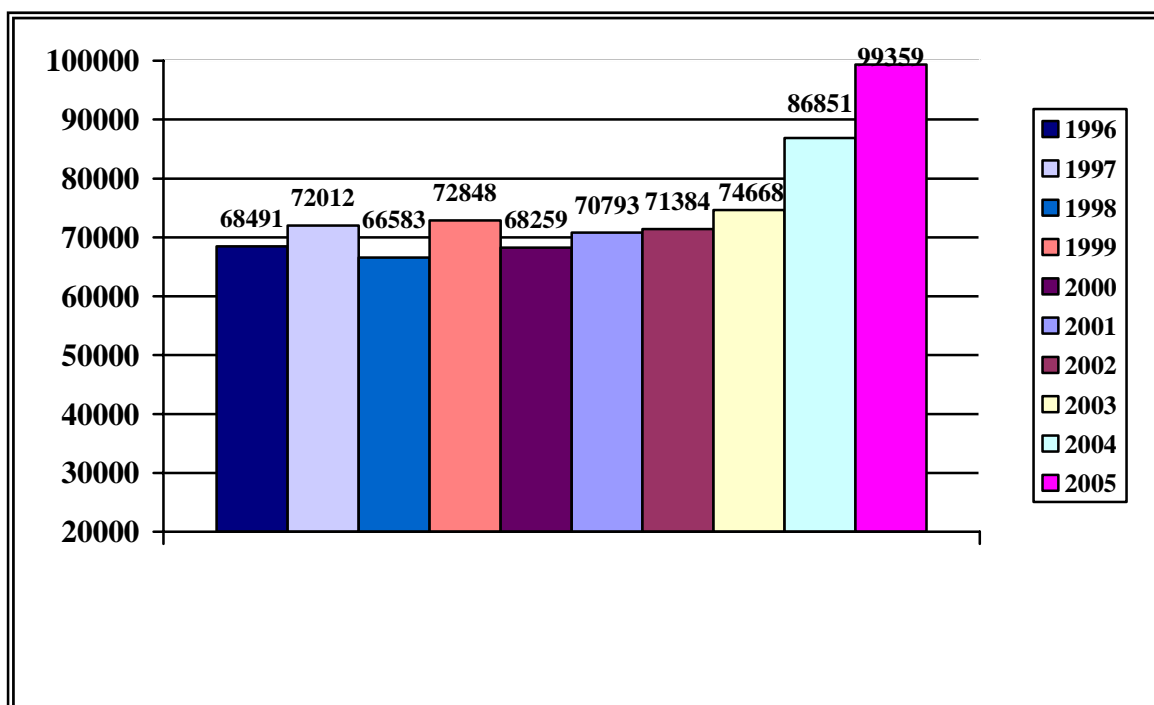
² VALHA viittaa valtakunnalliseen valmiusharjoitukseen. Vuonna 2005 ei järjestetty alueellisia valmiusharjoituksia lainkaan. Alueellisten valmiusharjoitusten yhteenlaskettu koulutettavapäiväkertymä on kuitenkin vakiintuneesti ollut huomattavasti suurempi kuin valtakunnallisen valmiusharjoituksen.

G:\Hallinnon-yksikkö\Taloushallinto\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat\2005\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat.doc



Kaavio 1: Koulutettavapäivätavoitteet ja toteutuma 2005.

Pelastusopiston keskeisimpänä tuloksellisuusmittarina voi pitää koulutettavapäiväkertymää, mikä vuoteen 2003 saakka vaihteli 70 000 päivän tuntumassa. Vuonna 2004 koulutettavapäiväkertymä kääntyi selvään nousuun, mikä jatkui vuoden 2005 aikana. (kaavio 2):



Kaavio 2: Toteutuneet koulutettavapäivät 1996 – 2005.

Jatkossa koulutettavapäiväkertymä tulee todennäköisesti kääntymään loivaan laskuun, mikä johtuu lähinnä TE-keskusten rahoittamien hätäkeskuspäivystäjien koulutuksen päätymisestä, mutta pitkälläkin aikavälillä se tulee vakiintumaan selvästi vuotta 2004 edeltänyttä tasoa korkeammalle.

Vuonna 2005 Pelastusopistossa järjestettiin seuraavat kansainväliset koulutustapahtumat:

FRF-koulutus

- FRF-talvileiri 2005, 16. - 18.3.
- FRF-pelastuskoirien harjoitus, 17.4.
- FRF-ajankohtaispäivät, 31.5. - 1.6.
- FRF-pelastuskoirien täydennyskoulutus, 3. - 5.6
- FRF-pelastuskoirien lentoharjoitus, 18.6.
- FRF-pelastuskoirien tason tarkastus, 29. - 31.7.

Pelastustoimen kansainvälinen koulutus

- EU Community Induction Mechanism Course, 8. - 14.1.
- UNJLC Workshop, 13. - 17.6.
- UN-CMCoord Course, 28.8. - 2.9.
- UNDAC Support Refresher Course, 3. - 7.10.
- EU Community Induction Mechanism Course, 5. - 11.11.

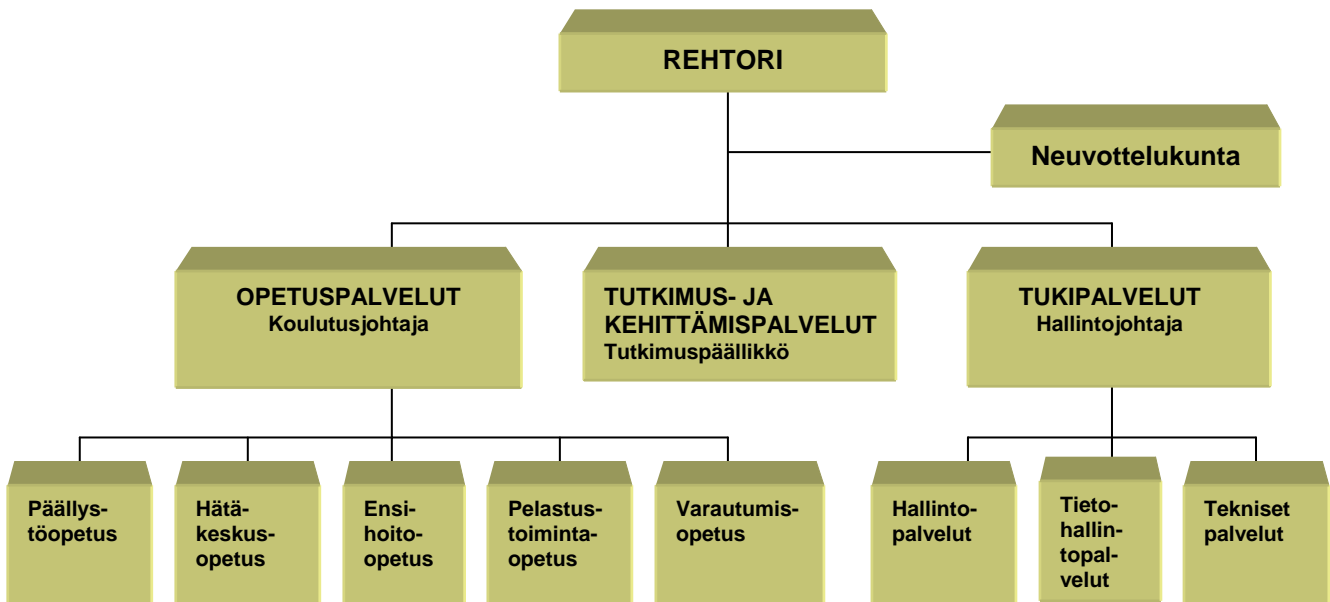
Siviilikriisinhallintakoulutus

- Siviilikriisinhallinnan kouluttajaseminaari I, 16. - 17.2.
- CMC, EU Core Course, 29.5. - 11.6.
- CMC, Local Governance in Post-Conflict, 3. - 9.10.
- CMC, Integrated Rule of Law, 21. - 26.11.

Vuonna 2005 kansainvälisen koulutuksen koulutettavapäivätavoite (1500) ylitettiin 323 päivällä. Tavoitteen ylitys johtui pääasiassa Euroopan Komission pyynnöstä siirtää yksi vuodelle 2006 suunniteltu EU Community Induction Mechanism –kurssi jo vuodelle 2005.

Pelastusopisto on edelleen EU- ja YK-koulutuksen lisäksi ollut mukana Naton rauhan-
kumppanuusohjelman pelastustehtävien kehittämisessä.

Opiston organisaatio uusittiin vuoden 2005 alussa. Organisaatiouudistus kohdistui lähinnä
opetuspalveluihin, joissa yksiköt koottiin uudelleen käyttäen perusteena opiston tutkintoja.
Päällystökoulutusyksikkö vastaa ammattikorkea- ja alipäällystötutkinnoista, hätäkes-
kusopetusyksikkö nimensä mukaisesti hätäkeskuspäivystäjien koulutuksesta ja ensihoito-
ja pelastustoimintayksiköt pelastajien koulutuksesta. Lisäksi tukipalveluissa tietohallinto-
palvelut erotettiin omaksi yksikökseen.



Kaavio 3: Organisaatio 2005.

2 TULOSELLISUUDEN KUVAUS

2.1 Toiminnan vaikuttavuus

2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.2.1 Toiminnallinen tehokkuus

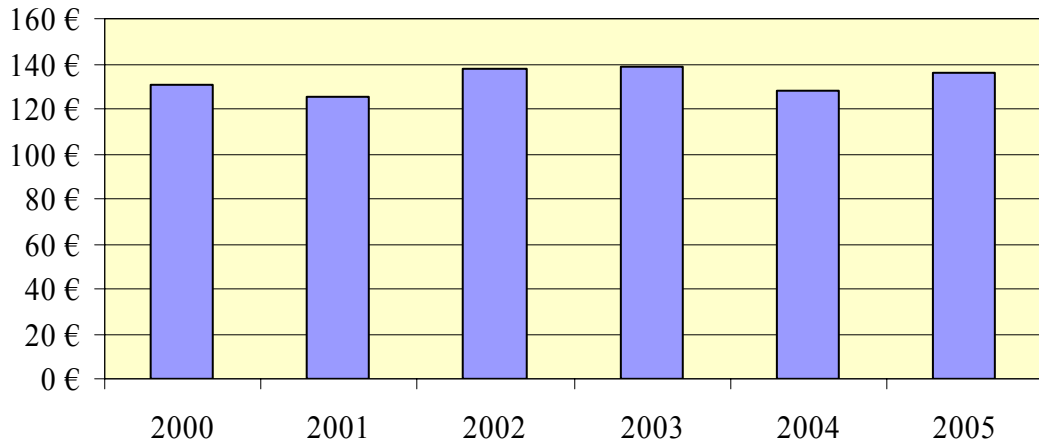
2.2.1.1 Taloudellisuus

Taulukko 1: Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma

KOULUTUSSUORITTEET	Tulosopimuksen mukainen tavoite	Tulosopimuksen mukainen toteutuma	Kustannusperusteinen toteutuma	Tavoitteen ja tulosopimuksen mukaisen toteutuman erotus
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta, €				
- vuonna 2003	125	139	134	+ 14
- vuonna 2004	127	128	129	+ 1
- vuonna 2005	138	136	132	- 2
- vv. 2004 ja 2005 erotus	+ 11	+ 8	+ 3	
Opiskelijakohtainen käyttömeno ammatillisessa koulutuksessa €/vuosi				
- vuonna 2003	23.200	28.950	27.447	+ 5.750
- vuonna 2004	23.500	26.015	26.210	+ 2.515
- vuonna 2005	26.800	24.600	23.490	- 2.200
- vv. 2004 ja 2005 erotus	+ 3. 300	- 1.415	- 2.720	
Opiskelijakohtainen käyttömeno päällystön amk-koulutuksessa sm:n osuus €/vuosi				
- vuonna 2003	9.250	10.994	9.492	+ 1.784
- vuonna 2004	9.950	5.748	5.972	- 4.4202
- vuonna 2005	10.000	8.455	7.345	- 1.545
- vv. 2004 ja 2005 erotus	+ 50	+ 2.707	+ 1.373	
Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssipäivän hinta €/pv				
- vuonna 2003	144	140	141	- 15
- vuonna 2004	145	126	131	- 37
- vuonna 2005	179	169	168	- 10
- vv. 2004 ja 2005 erotus	+ 34	+ 43	+ 37	
Pakollisen väestönsuojelukoulutuksen kurssipäivän hinta				
- vuonna 2003	148	133	125	- 15
- vuonna 2004	140	103	104	- 37
- vuonna 2005	145	206	200	+ 61
- vv. 2004 ja 2005 erotus	+ 5	+ 103	- 96	

Koulutettavapäivän hinta

Pelastusopiston kokonaistaloudellisuutta mittaava keskimääräinen koulutettavapäivän hinta oli 136 euroa vuonna 2005. Koulutettavapäivän keskimääräinen hinta toteutui kaksi euroa alle tavoitteen (= 138 euroa) mukaisesti.



Kaavio 4: Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2000-2005

Opiskelijakohtainen käyttömeno

Tulosopimuksessa opiskelijakohtaisen käyttömenon tavoite oli 26.800 euroa/vuosi/ammattikurssiopiskelija. Vuoden toteutuma (= 24.600 euroa) oli 11 % (= 2.200 euroa) tavoitetta pienempi. Sisäasiainministeriön osuus päällystökoulutuksen opiskelijakohtainen käyttömenosta oli 8.455 euroa ja se oli 1.545 euroa asetettua tavoitetta (= 10.000 euroa) pienempi.

Kurssipäivän hinta ammatillisessa lisäkoulutuksessa

Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssipäivän hinta oli 169 euroa. Tavoitteeksi oli sovittu 179 euroa ja koulutus kyettiin toteuttamaan 5,5 prosenttia (= 10 euroa) edullisemmin. Ammatillisen lisäkoulutuksen kursseista osa on liikeloudellisesti hinnoiteltua koulutusta. Näiden kurssien kustannusrakenne voi olla erilainen, koska käytännön järjestelyihin ja palveluihin sovitut vaatimukset ja tavoitteet asetetaan asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Pakollisen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta

Pakollisen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta (206 euroa) oli 103 euroa tavoitehintaa kalliimpi. Pakollinen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta ylitti tavoitteen, koska määrällisestä koulutettavapäivätavoitteesta toteutui vain 52 %.

Kustannusperusteinen toteutumalaskelma

Kustannusperusteisissa hinnoissa vuoden 2005 investointien hankintamenot (1.972.042,36 euroa) on korvattu käyttöomaisuuden poistoilla (1.339.852,327 euroa) ja käyttöomaisuuteen sitoutuneella korolla (132.052,82 euroa). Poistot ja korot ovat yhteensä 500.137,17 euroa pienemmät kuin investointien hankintamenot, joten kustannusperusteiset hinnat ovat hieman menoperusteisia hintoja alhaisemmat.

2.2.1.2 Tuottavuus

Taulukko 2: Tuottavuuden toteutuma ja tavoite

	TOTEUTUMA 2003	TOTEUTUMA 2004	TAVOITE 2005	TOTEUTUMA 2005	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2005
Henkilöstökulut/ Koulutettavapäivät	52,14	50,25	50,00	48,51	3,0 %
Koulutettavapäivät/ Henkilötyövuodet	879	928	955	1 001	4,8 %
Koulutettavapäivät/ Opettaja	1 314	1 365	1 433	1 460	1,9 %
Opiskelijat/Opettaja	6,9	7,2	7,5	7,7	2,7 %

Toteutumatieto on laskettu seuraavasti:

Henkilöstökulut / koulutettavapäivät: $4\,820\,213 / 99.359 = 48,51$

Koulutettavapäivät/henkilötyövuodet: $99.359 / 99,28 = 1\,001$

Koulutettavapäivät/opettaja: $99.359 / 68,06 = 1\,460$

Opiskelijat/opettaja: $99.359 / 190 / 68,06 = 7,7$

Opetustunnit: Luento-opetuksen osuus: 2004: 5 724,5 opetustuntia, 2005: 7 687,5 opetustuntia

Tulossopimuksessa vuodelle 2005 asetetut tuottavuustavoitteet ylittyivät, koska koulutettavapäiviä kertyi hieman tavoitetta enemmän ja henkilöstömäärä pysyi asetetun henkilötyövuositavoitteen alapuolella. Tuottavuuden tunnusluvuissa on tapahtunut parantumista viime vuosina opiskelijamäärän kasvun myötä. Tuottavuuden tunnuslukuja analysoitaessa on kuitenkin otettava huomioon myös ulkopuolinen tuntiopetus, joka lisääntyi 34 % edellisvuoteen verrattuna. Toisaalta henkilöstökulujen suhde koulutettavapäivätuotokseen on selkeästi tavoitetta ja edellisvuosia parempi, joten opiston tuottavuuden voidaan todeta jatkaneen erinomaista kehitystään vuonna 2005.

2.2.1.3 Maksullisen toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuus

KUSTANNUSVASTAAVUUS

Taulukko 3: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

	Hintatuetut lii- ketaloudelliset suoritteet	Liike- taloudelliset suoritteet	Liiketaloudellinen toiminta yhteensä (3 §)	Julkis- oikeudelliset suoritteet (2 §)
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	280 263	705 055	985 318	73 460
Maksullisen toiminnan muut tuotot	36 204	59 465	95 669	
TUOTOT YHTEENSÄ	316 467	764 520	1 080 988	73 460
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	130 190	20 889	151 079	800
Henkilöstökustannukset	151 300	70 193	221 493	8 554
Vuokrat	134 135	1 350	135 485	2 774
Palvelujen ostot	100 762	87 885	188 647	8 060
Muut erilliskustannukset	25 064	64 087	89 151	4 663
Erilliskustannukset yht.	541 451	244 404	785 855	24 851
KÄYTTÖJÄÄMÄ	- 224 983	520 116	295 133	48 609
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannukset				
- tukitoimintojen kustannukset	15 827	6 948	22 775	1 790
- poistot	55 410	55 491	110 900	14 294
- korot	5 469	5 469	10 938	1 409
- muut yhteiskustannukset	-	285 487	285 487	162 731
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	76 706	353 394	430 100	180 223
Kokonaiskustannukset yhteensä	618 157	597 798	1 215 955	205 074
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	- 301 689	+ 166 722	- 134 968	- 131 614
Kustannusvastaavuusprosentti	51	128	89	36
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	242 204		242 204	
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	- 59 485		+ 107 236	
Kustannusvastaavuusprosentti käytetyn hintatuen jälkeen	90		109	
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	292 000		292 000	

MAKSULLINEN TOIMINTA

Kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu Pelastusopiston maksullisista suoritteista, jotka muodostuvat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 2 § - 3 §:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita (3 §): hintatuettuja suoritteita ja puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmat. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (2 §), joille maksuperustepäätöksessä on säädetty kiinteä hinta.

Hintatuetut suoritteet

Vuoden 2005 talousarvion mukaan Pelastusopistolle myönnettävästä määrärahasta sai käyttää liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 292.000 euroa. Hintatuetujen koulutussuoritteiden menopohjaiseksi hinnaksi oli tulossopimuksessa asetettu 179 euroa/kurssipäivä ja määrälliseksi tavoitteeksi 3.000 koulutettavapäivää. Tulotavoitteena oli 65 euroa/kurssipäivä ja lisäksi vuokratuloja piti kertyä 50.000 euroa. Kokonaisu-rahoitus hintatuetulle koulutukselle oli 537.000 euroa. Alijäämän kattamiseen saatiin hintatukea. Saatu rahoitus oli laskettu menoperusteisesti.

Hintatuetun koulutuksen keskimääräiseksi kustannusperusteiseksi hinnaksi muodostui 150 euroa ja koulutettavapäiviä kertyi yhteensä 4.109. Maksullisen toiminnan myyntituottoja perittiin keskimäärin 77 euroa/koulutettavapäivä (kurssipäivän hinta ja muut tuotot). Hintatukea käytettiin tulojen ja menojen erotuksen verran eli 242.204 euroa.

Pelastusopisto tuotti hintatuettuja suoritteita yli 30 prosenttia enempi kuin oli tavoite (3.000 koulutettavapäivää) ja asetettua tavoitehintaa 16 prosenttia edullisemmin. Määrällisen tavoitteen ylittäminen kasvattaa kokonaiskustannuksia ja toiminta jää alijäämäiseksi käytetyn hintatuen jälkeen. Hintatuetun koulutuksen kustannusvastaavuusprosentti on käytetyn hintatuen jälkeen 90 ja alijäämää syntyi 59.485 euroa.

Liiketaloudellisesti hinnoiteltavat suoritteet

Puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien markkinasuoritteiden kustannusvastaavuusprosentti on 128. Edellisenä vuonna vastaava prosentti oli 92. Ylijäämää on syntynyt 166.722 euroa. Vuoden 2005 aikana on kehitetty sisäistä hinnoittelua ja pyritty tarkentamaan kustannuslaskentaa. Kehittämistyön tuloksena on onnistuttu liiketaloudellisen toiminnan hinnoittelussa ja toiminta on saatu kannattavaksi. Samana aikana liiketaloudellisesti hinnoiteltujen koulutettavapäivien suoritteiden määrä on kasvanut 70 prosenttia, 2.408 koulutettavapäivästä 4.115 koulutettavapäivään.

Liiketaloudellinen toiminta (3 §) yhteensä

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä -laskelmassa on yhdistetty hintatuetut suoritteet ja liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet. Kokonaisuudessaan liiketaloudellinen toiminta oli ylijäämäistä 107.236 euroa. Hintatuettuun toimintaan käytetyn hintatuen jälkeen liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus on 109 prosenttia, edellisenä vuonna se oli 92.

Julkisoikeudelliset suoritteet (2 §)

Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien maksullisten suoritteiden lisäksi Pelastusopisto tuottaa valtion maksuperustelain 6 §:ssä tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita. Nämä suoritteet ovat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 2 §:n mukaista koulutusta. Tulostavoitteen mukaan näiden suoritteiden tuottamiseen voitiin käyttää budjettirahoitusta 114 euroa koulutettavapäivää kohden (kurssipäivän tavoitehintaa 179 euroa - kurssimaksu 65 euroa = 114 euroa). Julkisoikeudellisten suoritteiden menopohjainen kustannusvastaavuusprosentti tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaan olisi 36 %.

Vuoden 2005 tavoitteeksi näille suoritteille oli asetettu 1 360 koulutettavapäivää ja tulotavoitteeksi 88.400 euroa. Toteutuma oli 1.060 koulutettavapäivää ja tuloja kertyi 73.460 euroa eli 69,30 euroa koulutettavapäivää kohti. Julkisoikeudellisten suoritteiden koulutettavapäivän kustannusperusteiksi hinnaksi tuli 193 euroa. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannukset olivat yhteensä 205.074 euroa ja kustannusvastaavuusprosentti 36 prosenttia. Julkisoikeudellisten suoritteiden osalta kustannusvastaavuusprosenttitavoite (= 36 %) saavutettiin, vaikka koulutettavapäivän hinta oli lähes 8 prosenttia tavoite korkeampi, koska vastaavasti koulutettavapäiväkohtainen tulotavoite ylitettiin noin 7 prosentilla.

Yhteistoiminnan tuotot

Pelastusopisto on toteuttanut vuonna 2005 kaksi EU-rahoitteista koulutustilaisuutta (EU Community Induction) tammikuussa 2005 ja marraskuussa 2005. EU:lta saatiin vuonna 2004 ennakkoon 43.800 euroa tammikuussa 2005 toteuttavaa koulutusta varten. Koulutuksen kustannukset alittuivat ja Pelastusopisto palautti EU:lle saatua rahoitusta 9.489,65 euroa. Marraskuussa 2005 toteutettua koulutusta varten on saatu ennakko 43.442 euroa. Koulutuksen tilitys on laadittu EU:lle helmikuun alussa 2006 ja lopullinen rahoitus selviää vasta, kun EU käsittelee tilityksen. Kokonaisuudessaan saadut yhteistoiminnan tuotot ovat 33.952,25 euroa.

2.2.2 Tutkinnot, koulutettavapäivät ja laadunhallinta

Tutkinnot ja koulutettavapäivät

Taulukko 4: Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma

	TOTEUTUMA 2003	TOTEUTUMA 2004	TAVOITE 2005	TOTEUTUMA 2005	EROTUS/ TAVOITE 2005	EROTUS 2005/ 2004
1. TUTKINNOT	146	138	244	238	-6	+ 100
- AMK-tutkinnot	12	18	40	36	-4	+ 18
- Pelastusopiston tutkinnot, joista pelastajatutkinto	134	120	204	202	-2	+ 82
Häke -päivystäjä	19	19	43	41	-2	+ 22
Alipäällystötutkinto	15	15	40	40	-	+ 25
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	74.668	86.475	97.445	99.359	1.914	12.884
2.1 Ammatillinen peruskoulutus	52.682	65.993	80.085	80.873	788	14.880
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	21.986	20.482	17.360	18.486	1.126	- 1.996
- Varautumiskoulutus (1 §)	12.307	12.514	10.000	9.202	- 798	-3.312
, josta pakollista väestönsuojelukoulutusta	4.195	5.206	5.500	2.887	- 2.613	- 2.319
- Täydennyskoulutus (2 §)	1.110	1.020	1.360	1.060	-300	40
- Muu koulutus (3 §), hintatuettu	3.885	4.540	3.000	4.109	1.109	- 431
- Muu koulutus (3 §), liiketaloudellinen	4.684	2.408	3.000	4.115	1.115	1.707

Tutkintotavoitteisen koulutuksen voimakkaasti kasvaneet tavoitemäärät saavutettiin hyvin. Erityisen myönteistä on, että insinööri (AMK) –tutkinnon suorittaneita on nyt hyvin lähellä tavoitetta vastaavasti. Hyvän kehityksen varmistamiseksi on edelleen tärkeää kehittää

opinto-ohjauksen keinoin opiskelijoiden valmiutta suunnitella opintojaan ja sitä kautta tulevaa ammatillista suuntautumistaan.

Hyvään koulutettavapäiväkertymään on vaikuttanut voimakas hintatuetun ja liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen kysyntä. Tämä kysyntä on kohdistunut erityisen vahvasti alueelliseen pelastustoimeen siirtymisestä aiheutuneiden päällystön kasvaneiden osaamistarpeiden täyttämiseen.

Palaute, hakeneet ja aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen

Taulukko 5. Laadunhallinta koulutuksessa

	2004 Toteuma	2005 Tavoite	2005 Toteuma
Opiskelijapalaute (kurssien kokonaispalaute asteikolla 1-5)	3,90	4,0	4,07
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaiikat	5,27	5,0	6,48
Opiskelunsa lopettaneet/keskeyttäneet (keskeyttäneet / keskim. opiskelijamäärä)	0,28 %	< 3%	0,7 % (3 opisk.)

Opiskelijapalaute

Ammatillinen peruskoulutus

- opettajien ammattitaito: 4,2
- oppimateriaali: 3,7
- kurssien kokonaisarvosana: 4,0

Ammatillinen täydennyskoulutus

- opettajien ammattitaito: 4,3
- oppimateriaali: 3,8
- kurssien asiasisältö: 4,2
- kurssihallinto: 4,2

Varautumiskoulutus

- opettajien ammattitaito: 4,4
- oppimateriaali: 4,0
- kurssien asiasisältö: 4,1
- kurssihallinto: 4,2

Kurssien opiskelijapalautteen taso ylitti hienoisesti asetetun kokonaistavoitteen. Opiskelijamme näyttävän olevan hyvin tyytyväisiä opettajiemme ammattitaitoon sekä kurssien asiasisältöihin. Myös kurssihallinnon palvelut arvioidaan hyviksi. Erityisesti tutkintoon johtavassa koulutuksessa on haasteena edelleen oppimateriaalin laadun parantaminen.

Tulosta arvioitaessa on kuitenkin huomioitava opiskelijapalautteiden aikaisempia vuosia suppeampi kattavuus, joka johtuu mm. uuden opetuksen ja opiskelun arviointijärjestelmän kehittelytyöstä.

Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat

Taulukossa 5 esitetty suhdeluku osoittaa, että Pelastusopisto on edelleen hyvin vetovoimainen opiskeluympäristö. Erityisen suosittuja olivat palopäälylystön koulutusohjelma sekä hätäkeskuspäivystäjien koulutusohjelma.

Opiskelun keskeyttäneet/lopettaneet

Menneiden vuosien hyvä perinne jatkuu edelleen Pelastusopistossa: opintonsa aloittavat suorittavat opinnot kiitettävästi tutkintoon saakka.

2.2.3 Muut tulokset

Pelastusopiston muut tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2005

Pelastusopisto uudistaa pelastajatutkinnon opetussuunnitelman

Pelastajatutkinnon uusi opetussuunnitelma valmisteltiin työryhmässä, jossa oli mukana opiston ja Helsingin Pelastuskoulun ohella monipuolinen työelämän edustus. Pelastusosasto hyväksyi opetussuunnitelman 18.4.2005 ja suunnitelman mukainen opetus käynnistyi 8.8.2005.

Tutkintoon johtavassa koulutuksessa siirrytään järjestelmään, jossa opetussuunnitelmat tarkistetaan vuosittain

Pelastusopiston 1.1.2005 voimaantulleessa uudessa työjärjestyksessä dokumentoitiin menettelytavat ja valmisteluvastuut, joiden mukaan koulutusohjelmien opetussuunnitelmat tarkistetaan vuosittain. Tämän mukaisesti pelastusosasto hyväksyi 8.8.2005 aloittaneiden uusien alipäällystö- ja hätäkeskuspäivystäjäkurssien opetussuunnitelmat sekä Savonia-ammattikorkeakoulu palopäällystön koulutusohjelman opetussuunnitelman.

Pelastusopisto uudistaa opetuksen ja opiskelun arviointijärjestelmän

Opetuksen ja opiskelun uusi arviointijärjestelmä valmisteltiin opiston sisäisenä työryhmätyönä. Uuteen käytäntöön siirrytään asteittain vuoden 2006 aikana. Järjestelmän mukaiset tutkinto- ja opintojaksopalautteiden tavoitearvot määriteltiin vuoden 2006 tulossopimuksessa.

Pelastusopiston maksullisen toiminnan hinnoitteluperiaatteita kehitettiin kertomusvuonna yhdessä ministeriön kanssa. Muutoksia hinnoitteluperiaatteisiin suunniteltiin pelastusopistolain valmistelun yhteydessä sekä yhdessä ministeriön maksupolitiikkatyöryhmän kanssa liittyen ministeriön asetukseen Pelastusopiston suoritteiden maksullisuudesta. Pelastusopistolain uudistuksen aiheuttamat muutokset otetaan huomioon vuoden 2007 maksuasetusta valmisteltaessa.

Pelastusopiston vastuu tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhteensovittamiseen liittyvissä tehtävissä lisääntyi vuoden aikana ja opisto varautui päävastuun ottamiseen viimeistele-mällä tutkimustoiminnan koordinoitumalla ja osallistumalla aktiivisesti sisäasiainministeriön tutkimusstrategiatyöryhmän työskentelyyn.

Pelastusopisto valmistautui pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmän (PRONTO) ylläpidon ja kehittämisvastuun vastaanottamiseen sisäasiainministeriön pelastusosastolta. Elokuun alusta alkaen nimitettiin opiston tutkimus- ja kehittämisyksikköön suunnittelija valmistelemaan tätä siirtoa. Suunnittelija osallistui vuoden aikana PRONTO:n hallinnollisiin kokouksiin. Yhdessä sisäasiainministeriön pelastusosaston kanssa kirjattiin muistioon hallinnon siirtoon liittyvät toimenpiteet ja vastuut. Pelastuslakiin tehtiin tarvittavat tekstikorjaukset. Vuoden lopussa suunnittelijan virka vakainaistettiin ja virkanimikkeeksi muutettiin erikoistutkija.

Siviilikriisinhallinta

Joulukuussa 2005 annetussa hallituksen esityksessä uudeksi Pelastusopistolaiksi siviilikriisinhallinta määritellään yhdeksi opiston tehtävistä. Vuosina 2004 – 2005 toteutettu koulutus on tapahtunut pääasiassa ulkoministeriöstä saadun rahoituksen turvin. Parasta aikaa Pelastusopistoon olla suunnittelemassa kriisinhallintakeskusta (CMC), joka vastaisi siviilikriisinhallintavalmennuksesta, ja sen tarvitsema lisärahoitus (arviolta 1,5 milj. euroa) pyritään saamaan opiston budjettikehykseen.

Virkamiehen asiointikortti

Pelastusopistossa otettiin käyttöön virkamiehen asiointikortti sisäasiainministeriön ohjeiden mukaisesti vuoden 2005 loppuun mennessä. Jokaisella opiston henkilökuntaan kuuluvalla on hallussaan kuvalla varustettu asiointikortti, joka toimii alkuvaiheessa lähinnä henkilökorttina. Asiointikortin käyttö tietojärjestelmiin kirjautumisessa otetaan käyttöön vuoden 2006 aikana.

Turvaohjeet vesisukellukseen – ohjeen uusiminen

Pelastustoimintaopetuksen yksikkö käynnisti ”Turvaohjeet palokuntien vesisukellukseen” –toimintaohjeen uusimisen. Työ valmistuu v. 2006 ja se tullaan julkaisemaan Pelastusopiston uuden julkaisujärjestelmän Oppimateriaalit –sarjassa.

Valmistaudutaan opiston ulkopuoliseen arviointiin vuonna 2006

Ulkopuolisen arvioinnin tekijäksi valittiin opetushallitus, jonka kanssa tehtiin sopimus arvioinnin toteuttamisesta 14.11. 2005. Itse arviointi tapahtuu marraskuu 2005 – lokakuu 2006 välisenä aikana.

Insinööri AMK –jatkotutkintoväylän suunnitleminen

Elokuussa 2005 astui voimaan laki ylemmistä ammattikorkeakoulututkinnoista. Laissa ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot rinnastetaan julkisissa viranhauissa ylempiin korkeakoulututkintoihin. Lain sisällön selvittyä Pelastusopistossa ei ole pidetty tarpeellisena jatkaa erillisen insinööri AMK –jatkotutkintoväylän suunnittelemista.

2.2.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 6: Henkilötyövuodet

Vuosi	HENKILÖTYÖVUODET			
	Johto + tukipalvelut	Opetus	Yhteensä	%-muutos
1999	26,09	56,36	82,45	2,70
2000	25,97	57,50	83,47	1,24
2001	26,71	58,31	85,02	1,86
2002	28,14	56,48	84,62	-0,47
2003	28,10	56,84	84,94	0,38
2004	29,79	63,36	93,15	9,66
2005	31,22	68,06	99,28	6,58

Vuonna 2005 opiston henkilöstömäärä lisääntyi, mutta henkilötyövuosina mitaten opisto selviytyi tulossopimuksen tavoitetta (102 htv) pienemmillä henkilövoimavaroilla. Opiskelijamäärän kasvun ja uusien tehtävien myötä nousseen rahoituksen turvin opisto on pystynyt rekrytoimaan lisää henkilökuntaa. Henkilöstömäärän kasvun arvioidaan tasaantuvan vuonna 2006 arviolta 103:een henkilötyövuoteen.

Taulukko 7: Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.

Vuosi	VAKINAINEN HENKILÖSTÖ					MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ					
	Johto+ tukipalvelut	Opetus	Yht.	%-muutos	%-osuus	Johto+ tukipalvelut	Opetus	Yht.	%-muutos	%-osuus	KAIKKI YHT.
1999	22	44	66	-1,49	76,74	4	16	20	17,65	23,26	86
2000	24	43	67	1,52	79,76	3	14	17	-15,00	20,24	84
2001	23	46	69	2,99	83,13	3	11	14	- 17,65	16,87	83
2002	25	45	70	1,45	81,40	5	11	16	14,29	18,60	86
2003	26	51	77	10,00	86,52	5	7	12	-25,00	13,48	89

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

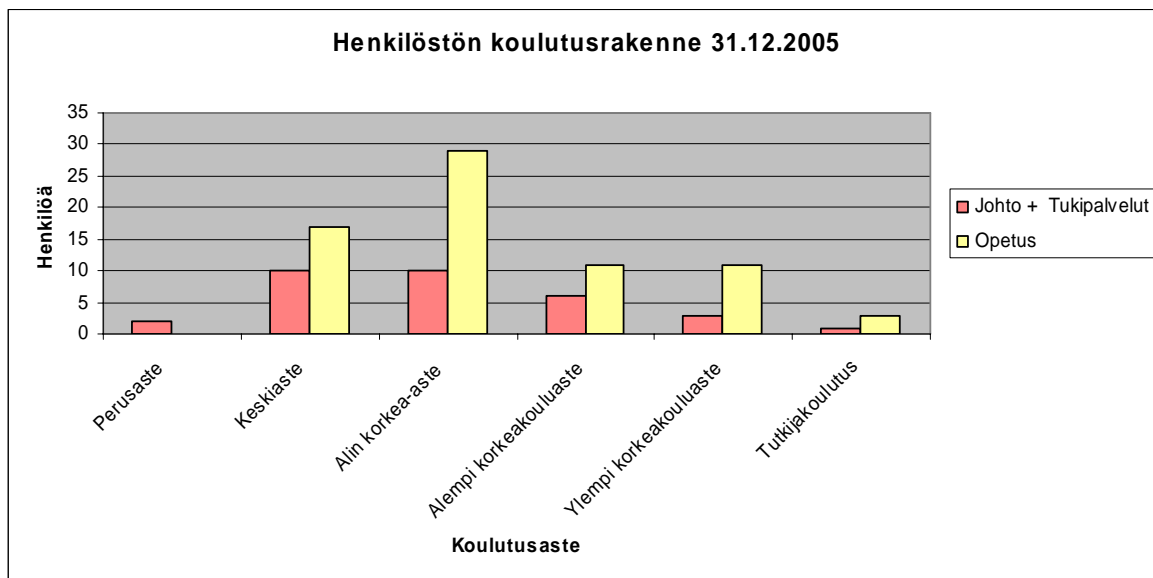
2004	24	57	81	5,19	80,20	9	11	20	66,67	19,80	101
2005	25	58	83	2,47	80,58	7	13	20	0,00	19,42	103

Määräaikaisen henkilöstön osuus opiston henkilökunnasta vaihtelee vuosittain. Määräaikaisen henkilökunnan osuus vuoden 2005 lopussa oli edelleen lähes 20 %. Budjettivaltion määräaikaisen henkilöstön osuus vuonna 2004 oli 20,3 %, joten Pelastusopistossa määräaikaisia virkasuhteita käytetään hieman valtion keskiarvoa vähemmän. Pelastusopiston henkilöstöpolitiikkaan kuuluu oleellisena osana kannustaa henkilöstöä tehtäväkiertoon (ns. työelämään tutustumisjaksot) ja jatko-opiskeluun, minkä vuoksi opistossa tarvitaan vuosittain määräaikaisia virkasuhteita sijaisuuksien hoitamiseen.

Taulukko 8: Henkilöstön ikärakenne 31.12.

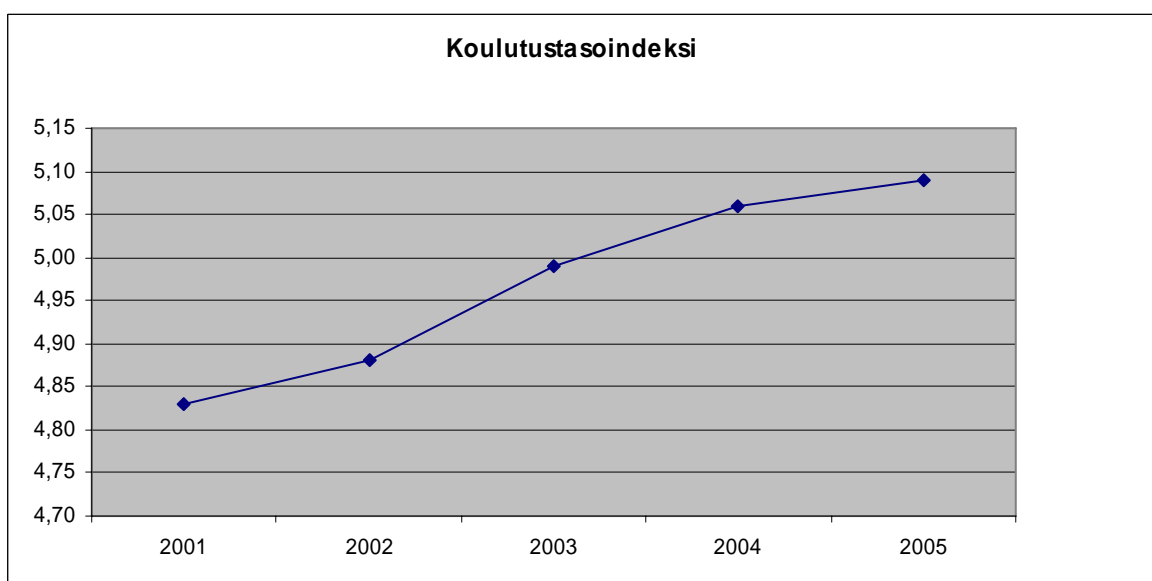
Ikä (v)	VAKITUINEN HENKILÖSTÖ			MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ			KAIKKI YHTEENSÄ			% - jakauma ikä- luokittain
	Johto + Tukipalv.	Opetus	Yht.	Johto + Tukipalv.	Opetus	Yht.	Johto + Tukipalv.	Opetus	Yht.	
15-19			0			0	0	0	0	0,00 %
20-24			0	1		1	1	0	1	0,97 %
25-29	3		3		1	1	3	1	4	3,88 %
30-34		4	4	1	2	3	1	6	7	6,80 %
35-39	2	8	10	2	4	6	4	12	16	15,53 %
40-44	7	15	22	2	5	7	9	20	29	28,16 %
45-49	4	13	17	1		1	5	13	18	17,48 %
50-54	4	12	16			0	4	12	16	15,53 %
55-59	5	4	9		1	1	5	5	10	9,71 %
60-64		2	2			0	0	2	2	1,94 %
65-			0			0	0	0	0	0,00 %
YHT.	25	58	83	7	13	20	32	71	103	100,00 %
Keski-ikä	45,40	45,41	45,41	35,71	38,46	37,50	43,28	44,14	43,87	

Pelastusopiston koko henkilökunnan keski-ikä on noin 44 vuotta. Vuoden aikana keski-ikä kasvoi hieman. Budjettivaltion henkilöstön keski-ikä vuonna 2004 oli 42,9 vuotta eli Pelastusopiston keski-ikä on edelleen valtion keskiarvoa korkeampi.



Kaavio 5: Henkilöstön koulutusrakenne

Pelastusopiston henkilökunnasta 35 % on suorittanut vähintään alemman korkeakouluasteen tutkinnon. Luku nousi edellisvuodesta yhdellä henkilöllä. Budjettivaltiolla vastaava luku vuonna 2004 oli 42 %.



Kaavio 6: Koulutustasoindeksi

Pelastusopiston koulutustasoindeksi on 5,09. Valtion vuoden 2004 vastaava luku oli 5,2. Opiston koulutustasoindeksi kohoaa varsin tasaisesti yleisen koulutustason nousun myötä. Valtion keskimääräistä koulutustasoindeksiä voidaan pitää hyvänä ja varsin vaativana tavoitteena.

Poissaolot

Sairauspoissaoloja oli opistossa 10,5 työpäivää henkilötyövuotta kohden (yht. 1.042 työpäiv/v). Sairauspoissaolopäivät lisääntyivät hieman edellisvuodesta. Valtion vastaava luku vuonna 2004 oli 8,8. Sairauspoissaolotapausten lukumäärä lisääntyi myös edellisvuodesta ollen kuitenkin pidemmän aikavälin keskitasoa. Pitkiä, yli 90 päivää kestäviä sairauspoissaoloja oli yhteensä peräti 379 päivää.. Opiston kaltaisessa pienessä organisaatiossa yksittäiset pitkät sairastumiset vaikuttavat tilastoon hyvin voimakkaasti. Tapaturmasta johtuvat sairauspoissaolot vähenivät vuonna 2005 selvästi. Tapaturmasta aiheutuneita sairauspäiviä vuonna 2005 oli opistossa 23 sairauspäivää, kun edellisenä vuonna niitä oli 96. Sairauspoissaoloon johtaneita tapaturmia sattui vuonna 2005 neljä tapausta.

Koulutus

Taulukko 9: Koulutusta saaneet

	KOULUTUSTA SAANEET								% / työvoimakustannuksista
	Henkilöitä	Koulutetut / henkilöstö (%)	Koulutuspäivät	Pvt / koulutettu	Pvt / henkilötyövuosi	€	€/ henkilötyövuosi	€ koulutettu	
1999	72	87,33	693	9,63	8,41	69.361	841	963	2,2
2000	80	95,84	496	6,20	5,94	59.230	710	740	1,8
2001	71	83,51	462	6,51	5,43	56.262	662	792	1,7
2002	66	78,00	395	5,98	4,67	61.379	725	930	1,8
2003	57	67,11	255	4,47	3,00	40.328	475	708	1,1
2004	80	85,88	396	4,95	4,25	58.547	629	732	1,4
2005	74	79,44	570	7,70	6,12	76.418	820	1.033	1,8

Henkilöstökoulutuksen määrä lisääntyi selvästi edellisvuodesta. Henkilöstökoulutuksessa olleiden määrä suhteessa henkilötyövuosiin oli opistossa 79 % ja koulutuspäiviä suhteessa henkilötyövuosiin kertyi 6,1 päivää. Vastaavat luvut budjettivalttiolla ovat keskimäärin 75 % sekä 4,8 päivää. Pelastusopiston henkilöstökoulutuksen menot ilman koulutusajan palkkamenoja olivat 1,8 % työvoimakustannuksista. Työajalla tapahtuvan koulutuksen lisäksi henkilökunta on osallistunut jatko- ja täydennyskoulutukseen myös työajan ulkopuolella. Opiston tavoitteena oli lisätä voimavaroja henkilöstön koulutukseen vuonna 2005. Edellä kuvattujen tunnuslukujen valossa tavoitteessa on onnistuttu varsin hyvin.

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 10: Tuotto- ja kululaskelma 2005 ja 2004

	1.1. – 31.12.2005		1.1. – 31.12.2004	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	1.138.082,93		2.517.945,08	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	108.556,45		88.735,97	
Muut toiminnan tuotot	<u>2.460.977,04</u>	3.707.616,42	<u>490.881,76</u>	3.097.562,81
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1.351.850,75		1.228.216,71	
Varastojen vähennys	3.200,15		2.754,95	
Henkilöstökulut	4.793.134,64		4.430.946,36	
Vuokrat	2.609.862,91		1.962.876,16	
Palvelujen ostot	2.524.547,11		1.990.665,15	
Muut kulut	625.048,54		550.137,94	
Poistot	<u>1.339.852,32</u>	<u>13.247.496,42</u>	<u>1.266.357,00</u>	<u>11.431.954,27</u>
Jäämä I		-9.539.880,00		- 8.334.391,46
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	1.890,00		1.512,90	
Rahoituskulut	<u>0,00</u>	+ 1.890,00	<u>0,00</u>	+ 1.512,90
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	750,00		139,60	
Satunnaiset kulut	<u>2.668,78</u>	- 1.918,78	<u>2.200,00</u>	- 2.060,40
Jäämä II		-9.539.908,78		- 8.334.938,96
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot voittoa tav. yhteisöiltä	133.800,00	+ <u>133.800,00</u>	13.623,00	+ <u>13.623,00</u>
Jäämä III		- 9.406.108,78		- 8.321.315,96
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Perityt arvonlisäverot	18.807,65		19.823,94	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>1.712.154,23</u>	- <u>1.693.346,58</u>	<u>1.300.595,88</u>	- <u>1.280.771,94</u>
Tilikauden tuotto-/kulu jäämä		- 11.099.455,36		- 9.602.087,90

3.2 Tase

Taulukko 11: Tase vastaavaa 2005 ja 2004

	31.12.2005	31.12.2004
VASTAAVA		

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

KANSALLISOMAISUUS Muu kansallisomaisuus	0,00	0,00	2.500,00	2.500,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	93.964,58		114.853,56	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>287.687,99</u>	381.652,57	<u>297.041,01</u>	411.894,57
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja laitteet	4.930.358,27		4.604.480,75	
Kalusteet	553.133,50		83.975,09	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>2.500,00</u>	5.485.991,77	0,00	4.688.455,84
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>16.953,34</u>	16.953,34	<u>16.953,34</u>	16.953,34
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		5.884.597,68		5.117.303,75
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	<u>28.189,59</u>	28.189,59	<u>31.389,74</u>	31.389,74
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	171.462,88		400.642,05	
Siirtosaamiset	0,00		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>2.298,64</u>	173.761,52	<u>2.533,07</u>	403.175,12
Rahat, pankkisaamiset, ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	<u>469,20</u>	469,20	<u>312,55</u>	312,55
VAIHTO- JA RAHOITUS- OMAISUUS YHTEENSÄ		<u>202.420,31</u>		<u>434.877,41</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>6.087.017,99</u>		<u>5.554.681,16</u>

Taulukko 12: Tase vastattavaa 2005 ja 2004

V A S T A T T A V A A	31.12.2005	31.12.2004
OMA PÄÄOMA		

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	3.922.479,10		3.922.479,10	
Edellisten kausien pääoman muutos	494.116,51		- 306.124,11	
Pääoman siirrot	11.495.563,47		10.402.328,52	
Tilikauden kulujäämä	<u>-11.099.455,36</u>	4.812.703,72	<u>- 9.602.087,90</u>	4.416.595,61
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	501.616,83		344.133,09	
Tilivirastojen väliset tilitykset	127.166,08		120.157,17	
Edelleen tilitettävät erät	87.552,84		78.939,59	
Siirtovelat	<u>557.978,52</u>	1.274.314,27	<u>594.855,70</u>	1.138.085,55
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>1.274.314,27</u>		<u>1.138.085,55</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>6.087.017,99</u>		<u>5.554.681,16</u>

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

3.3 Talousarvion toteutumalaskelma 1.1. – 31.12.2005

Taulukko 13: Talousarvion toteutumalaskelma

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2005	Vertailu Tilinpäätös-Talousarvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veroluonteiset tulot	19 711,49	18 804,82	18 804,82	0,00	100					
11.04.01 Arvonlisävero	19 711,49	18 804,82	18 804,82	0,00	100					
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 512,00	1 890,00	1 890,00	0,00	100					
13.03.01 Osinkotulot	1 512,00	1 890,00	1 890,00	0,00	100					
Tuloarviot yhteensä	21223,49	20 694,82	20 694,82	0,00	100					
Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2005 määrärahojen käyttö siirto seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2005	Vertailu Talousarvio Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			vuonna 2005	vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2005	Käyttö vuonna 2005 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	10 035 351,60	12 382 151,40	10 956 123,79	1 426 027,61	12 382 151,40	-				
26.01.19 Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 299 351,60	1 712 151,40	1 712 151,40		1 712 151,40	-				
26.80.21 Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 736 000,00	10 670 000,00	9 243 972,39	1 426 027,61	10 670 000,00	-	0,00	954 112,68	954 112,68	0,00
26.80.21.1 Toimintamenot	8 152 000,00	10 176 000,00	8 799 767,92	1 376 232,08	10 176 000,00	-	0,00	863 176,37	863 176,37	0,00
26.80.21.2 Maksullisen toiminnan hintatuki	414 000,00	292 000,00	242 204,47	49 795,53	292 000,00	-	0,00	30 809,80	30 809,80	0,00
26.80.21.4 Muut pelastushallinnon toimintamenot	170 000,00	202 000,00	202 000,00	0,00	202 000,00	-	0,00	60 126,51	60 126,51	0,00
Määrärahatilit yhteensä	10 035 351,60	12 382 151,40	10 956 123,79	1 426 027,61	12 382 151,40	-	0,00	954 112,68	954 112,68	0,00
29. Opetusministeriön hallinnonala	0,00	8 500,00	8 500,00	0,00	8 500,00	-				
29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	0,00	8 500,00	8 500,00	0,00	8 500,00	-				
Määrärahatilit yhteensä	0,00	8 500,00	8 500,00	0,00	8 500,00	-				

G:\Hallinnon-yksikkö\Taloushallinto\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat\2005\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat.doc

3.4 Liitetiedot

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Tilivirastolle osoitettiin vuoden 2005 valtion talousarviossa toimintamäärärahan 1,4 miljoonan euron lisäys toiminnan ja toimitilojen kehittämiseen vastaamaan voimakkaasti lisääntyntä opiskelijamäärää. Lisäksi sisäasiainministeriö osoitti 60.000 euron määrärahalisäyksen erikoistutkijan palkkaamiseen valmistelemaan pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastojärjestelmän (PRONTO) ylläpidon ja kehittämisvastuun vastaanottamista sisäasiainministeriön pelastusosastolta. Mainitut muutokset tiliviraston määräraha-kehikössä vaikuttavat osaltaan talousarvion toteutumalaskelmaan sekä tuotto- ja kululaskelmaan.

Toiminnan tuottojen kirjauskäytäntöä on muutettu varainhoitovuosien 2004 ja 2005 välillä. Palopäällystön koulutusohjelman toteuttamiseen Savonia-ammattikorkeakoulun kautta saatava opetusministeriön rahoitus kirjattiin vuonna 2004 maksullisen toiminnan tuottoihin ja vuonna 2005 muihin toiminnan tuottoihin. Sama kirjauskäytännön muutos toteutettiin myös koskien TE-keskusrahoituksen tuella toteutettuihin ylimääräisiin hätäkeskuspäivystäjäkursseihin saatuun rahoitukseen. Kirjauskäytännön muutos vaikuttaa tuotto- ja kululaskelmien vertailtavuuteen maksullisen toiminnan tuottojen ja muiden toiminnan tuottojen osalta.

Tilivirastolla ei ole esitettävänäan muita olennaisia tilinpäätöksen laatimiseen ja edellisen tilikauden tilinpäätöksen vertailtavuuteen vaikuttavia seikkoja.

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2005 määrä-rahojen		Tilinpäätös 2005	Vertailu Talousarvio Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2005	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2005 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2005	Siirretty seur. vuodelle	
26.80.21.	Bruttomenot	11 367 586,01	14 806 112,68	14 082 322,14	14 082 322,14	-	-				
Pelastustoiminnan	Bruttotulot	3 150 684,96	3 182 000,00	3 884 237,07	3 884 237,07	-	-				
toimintamenot (siirtomääräraha)	Nettomenot	8 216 901,05	11 624 112,68	10 198 085,07	1 426 027,61	10 198 085,01	-	-	954 112,68	954 112,68	-

Liite 3: Arviomäärärahan ylitykset

Tilivirastolla ei ole arviomäärärahan ylityksiä.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tilivirastolla ei ole peruutettuja siirrettyjä määrärahoja.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2005	2004
Henkilöstökulut	3 799 682,26	3 519 388,88
Palkat ja palkkiot	3 799 682,26	3 519 388,88
Tulosperusteiset erät	—	—
Henkilösivukulut	993 452,38	911 557,48
Eläkekulut	717 672,97	644 322,94
Muut henkilösivukulut	275 779,41	267 234,54
Yhteensä	4 793 134,64	4 430 946,36
Johdon palkat ja palkkiot, joista	181 659,84	175 712,32
Tulosperusteiset erät	—	—
Johto	—	—
Muu henkilöstö	—	—
Lomapalkkavelka	557 863,19	594 855,71

Palkat ja palkkiot sisältävät kokouspalkkioita 345,00 €.

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Pelastusopistossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännös- arvo €tai %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5	20	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5	20	0 %
12500 Henkilö-, johto- ja johtokeskusautot	Tasapoisto	7	14,28	0 %
12501 Sammutusautot	Tasapoisto	10	10	0 %
12502 Säiliö-, vaahto- ja jauheautot	Tasapoisto	10	10	0 %
12503 Pelastus- ja raivausautot	Tasapoisto	10	10	0 %
12504 Kalustoautot	Tasapoisto	8	12,5	0 %
12505 Miehistö- ja huoltoautot	Tasapoisto	8	12,5	0 %
12506 Ambulanssit	Tasapoisto	8	12,5	0 %
12507 Muut kulkuneuvot/kontit	Tasapoisto	10	10	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,33	0 %
1256 Toimistokoneet- ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
12690 Suojavarusteet	Tasapoisto	3	33,33	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
127 Kalusteet	Tasapoisto	5	20	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoaikaa	-	-	-
13 Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoaikaa	-	-	-

Pelastusopisto 2005
Toimintakertomus

Liite 7: Kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset

Liite 7

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 muut pitkä- vaikutteiset menot	
Hankintameno 1.1.2005	775 830,81	595 863,81	1 371 694,62
Lisäykset	11 624,00	85 658,06	97 282,06
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2005	787 454,81	681 521,87	1 468 976,68
Kertyneet poistot 1.1.2005	-660 977,25	-298 822,80	-959 800,05
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-32 466,36	-95 011,08	-127 477,44
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	-46,62	0,00	-46,62
Kertyneet poistot 31.12.2005	-693 490,23	-393 833,88	-1 087 324,11
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	93 964,58	287 687,99	381 652,57

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	125 - 126	Koneet ja laitteet 127	128 muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2005	11 438 814,62	203 544,08	2 500,00	11 644 858,70
Lisäykset	1 521 298,10	545 303,90	0,00	2 066 602,00
Vähennykset	-520 439,61	0,00	0,00	-520 439,61
Hankintameno 31.12.2005	12 439 673,11	748 847,98	2 500,00	13 191 021,09
Kertyneet poistot 1.1.2005	-6 834 333,87	-119 568,99	0,00	-6 953 902,86
Vähennysten kertyneet poistot	461 201,80	0,00	0,00	461 201,80
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 136 182,77	-76 145,49	0,00	-1 212 328,26
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2005	-7 509 314,84	-195 714,48	0,00	-7 705 029,32
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	4 930 358,27	553 133,50	2 500,00	5 485 991,77

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit		
Hankintameno 1.1.2005	16 953,34		16 953,34
Lisäykset	0,00		0,00
Vähennykset	0,00		0,00
Hankintameno 31.12.2005	16 953,34		16 953,34
Kertyneet poistot 1.1.2005	0,00		0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2005	0,00		0,00
Arvonkorotukset	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	16 953,34		16 953,34

Liite 8: Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotot	2005	2004	Muutos
Osingot	1.890,00	1.512,00	378,00
Rahoitustuotot yhteensä	1.890,00	1.512,00	378,00
Rahoituskulut	-	-	
Rahoituskulut yhteensä	0,00	0,00	0,00
Netto	1.890,00	1.512,00	378,00

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Tilivirastolla ei ole talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2005					31.12. 2004		
	Kappale- määrä	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus%	Myyntioik. alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	42		16 953,34	100,0		1 890,00		16 953,34
Puhelinosuuskunta KPY, Kuopio								
Osakkeet ja osuudet yhteensä			16 953,34			1 890,00		16 953,34

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2005	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	-	-	-	469,20	-	-	469,20
Yhteensä				469,20			469,20
31.12.2005	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä							0,00

Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut

Tilivirastossa ei ole myönnettyjä valtiontakauksia, valtion takuita tai muita vastuusitoumuksia. Merkittävä monivuotinen taloudellinen sopimusvastuu muodostuu toimitilojen vuokrasopimuksista Senaatti Kiinteistöjen kanssa. Pelastusopiston käytössä olevien kiinteistöjen vuokrasopimuksista aiheutuvien vuosittaisten talousarviomenojen yhteissumma on 3.246.739,00 euroa.

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tilivirastolla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Tilivirastolla ei ole taseeseen sisältymättömiä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Tilivirastolla ei ole velan muutoksia.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tilivirastolla ei ole velkaa.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Pelastusopistolla ei ole olennaisuuden periaatetta noudattaen aihetta esittää talousarvioasetuksen 66 h §:n 16 kohdassa tarkoitettujen muiden oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeellisia täydentäviä tietoja.

3.5 Tilinpäätöslaskelmien analyysi

3.5.1 Rahoituksen ja talousarvion toteutumisen analyysi

Määrärahakehys

Taulukko 14: Määrärahojen toteutuma ja kehys

	Tulos- sopimuksen mukainen kehys v:lle 2005	Toteutuma v. 2005	Erotus kehys/ Toteutuma v. 2005	Toteutuma v. 2004
Bruttomenot	13.729.00,00	14.074.322,14	345.322,14	11.363.462,13
Bruttotulot	3.182.000,00	3.876.237,07	694.237,07	3.146.561,08
Nettomenot	10.547.000,00	10.198.085,07	348.914,93	8.216.901,05

Bruttomenot

Tulossopimuksen mukaan Pelastusopiston bruttomenomääräraha oli 13.729.000 euroa.
Bruttorahoitukseen sisältyi hintatukea 292.000 euroa

Vuoden 2005 bruttorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Vuoden 2005 toimeenpanoasiakirjassa 3.1.2005 myönnetty toimintamenot:

26.80.21.1	10.085.000,00	
26.80.21.2	292.000,00	
26.80.21.4	170.000,00	<u>10.547.000,00</u>

2. Sisäasiainministeriön erilliset päätökset:

I lisätalousarvio 27.6.2005	91.000	
Pronto-tilastointijärjestelmä 5.4.2005	32.000	<u>123.000,00</u>

3. Vuodelta 2004 vuodelle 2005 siirtynyt määräraha oli 954.112,68

4. Vuoden 2005 toteutuneet tulot 3.876.237,07

Bruttorahoitus **15.500.349,75**

Vuoden 2005 bruttomenot olivat 14.074.322,14.

Bruttotulot

Bruttotulot (= 3.876.237,07 euroa) toteutuivat 22 % (= 694.237,07 euroa) asetettua tavoitetta suurempina (= 3.182.000,00 euroa).

Bruttotulot muodostuivat seuraavasti:

Maksullisen toiminnan tuotot	1.138.082,93 €
Vuokratulot	108.556,45 €
Muut toiminnan tuotot	2.495.047,65 €
Satunnaiset tuotot	750,00 €
Siirtotalouden tuotot	<u>133.800,00 €</u>
Yhteensä	<u>3.876.237,07 €</u>

Maksullisen toiminnan tuotoista koulutuksen kurssitulot olivat 1.006.999,08 euroa. Muun toiminnan tuotoista merkittävimmät erät on Savonia ammattikorkeakoulun kautta saatu opetusministeriön osuus päällystökoulutuksen ammttikorkeakoulututkinnon rahoitukseen 1.600.966,51 euroa ja TE-keskukselta saatu rahoitus hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen järjestämiseen 655.217,50 euroa.

Nettomenot

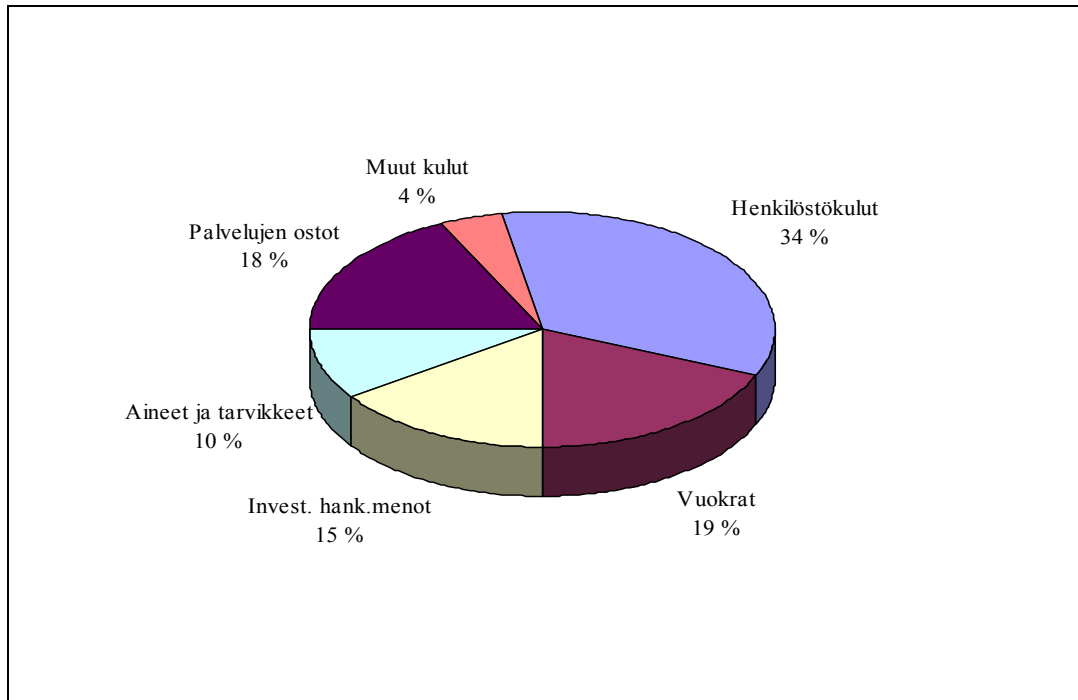
Nettomenot olivat 10.298.085,07 euroa eli ne toteutuivat 348.914,93 euroa annettua kehystä pienempinä.

Hintatuki

Maksullista toimintaa varten myönnetystä hintatuesta 292.000,00 eurosta jäi käyttämättä 51.037,00 euroa.

Menojakauma 2005 (€)

Henkilöstökulut	4 820 213
Vuokrat	2 608 543
Aineet ja tarvikkeet	1 351 851
Palvelujen ostot	2 517 974
Muut kulut	611 857
<u>Investointien hankintamenot</u>	<u>2 163 884</u>
Yhteensä	14 074 322



Kaavio 7: Menojakauma

Edellä kuvattu Pelastusopiston menojakauma kertoo paljon toiminnan luonteesta. Pelastusalan koulutus on käytännönläheistä ja vaatii paljon tiloja (mm. erillinen harjoitusalue), runsaasti ajoneuvo- ja muuta kalustoa sekä simulointilaitteistoja. Tästä johtuen vuokrien ja hankintojen suhteellinen osuus muodostuu suuremmaksi ja palkkausmenojen osuus pienemmäksi kuin yleensä oppilaitoksissa. Opiston tukipalveluista varsin merkittävä osuus on ulkoistettu, mikä näkyy menojakaumassa palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen suhteessa.

Pelastusopiston kokonaismenot vuonna 2005 olivat noin 2,7 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Merkittävä menojen kasvu rahoitettiin pääosin opiston kasvuun ja kehittämiseen saadulla määräraha- ja kehityksen korotuksella. Vuosille 2004 ja 2005 kohdistetuista määräraha- ja kehityksen korotuksista osa siirretään suunnitelmallisesti seuraaville vuosille, koska

G:\Hallinnon-yksikkö\Taloushallinto\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat\2005\Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat.doc

lisätiloista ja henkilöstölisäyksistä aiheutuvat menojen kasvu kohdistuu täysimääräisesti vuodelle 2006 ja siitä eteenpäin. Palopäällystön koulutusohjelman järjestämiseen opetusministeriön ja Savonia-ammattikorkeakoulun kautta tuleva rahoitus lisääntyi opiskelijamäärän kasvun myötä noin 50.000 euroa. Menojen kasvu kohdistui valmistuneiden uusien tilojen myötä vuokramenoihin (+ 0,65 M€), henkilöstömenoihin (+ 0,48 M€) ja palvelujen ostomenoihin (+ 0,53 M€). Investointien hankintamenot olivat poikkeuksellisen suuret johtuen uusien tilojen kalustamisesta ja koneistamisesta. Opiston kokonaismenot lisääntyivät 24 % vuoteen 2004 verrattuna. Opiston opiskelijamäärän, toiminnan ja menojen kasvu jatkuu vielä vuonna 2006, jonka jälkeen muutokset lienevät vähäisempiä.

3.5.2 Tuotto- ja kululaskelman sekä taseen analyysi

Pelastusopiston tuotto- ja kululaskelma osoittaa toiminnan tuottojen kasvaneen vuoden 2004 tasosta lähes 20 prosenttia. Kasvu johtuu pääasiassa TE-keskusten ja Hätäkeskuslaitoksen osittain rahoittamien työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena järjestettyjen hätäkeskuspäivystäjäkurssien toteuttamiseen saadun rahoituksen kasvusta. EU-rahoituksen osuus pieneni edellisvuodesta. Täydennyskoulutuskurssien myynnistä saadut tulot lisääntyivät. Siirtotalouden tuotoissa näkyy Tutkimus- ja kehitysyksikön saaman rahoituksen lisääntyminen. Opiston T & K -toimintaa on rahoittanut muun muassa Palosuojelurahasto.

Varainhoitovuodelle kohdistetut kulut lisääntyivät vuodessa noin 15 % (n. 1,8 M€), mikä johtui opiston toiminnan volyymin kasvusta. Opiskelijamäärä kasvoi voimakkaasti, henkilöstöä lisättiin ja otettiin käyttöön heinäkuussa valmistuneet lisärakennukset. Henkilöstökulut kasvoivat noin 8 %. Vuokramenojen voimakas nousu selittyy lisätilojen käyttöön otolla. Palvelujen ostot kasvoivat myös edelleen voimakkaasti (lähes 27 %), koska ostopalvelujen tuottajat korottivat hintojaan ja opiston tarvitsemien ulkopuolisten palvelujen (esimerkiksi koulutuspalvelujen) määrä lisääntyi opiskelijamäärän kasvun myötä. Vuonna 2005 alkoi esimerkiksi ruotsinkielinen pelastajakurssi, joka toteutetaan ulkopuolisena palvelunostona. Varainhoitovuoden poistot olivat noin 1,3 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edellisvuoteen noin 6 %.

Pelastusopiston käyttöomaisuuden arvo kasvoi noin 15 % (0,77 M€) edellisestä varainhoitovuodesta. Varsin voimakas lisäys johtui uusien toimitilojen kalustamiseen ja koneistami-

seen tehdyistä investoinneista. Opiston vaihto-omaisuus koostuu polttoaineista, lastulevyistä ja erilaisista kemikaaleista. Vaihto-omaisuusvarastoihin sitoutuneen pääoman arvo pysyi lähes ennallaan. Myyntisaamisten määrä saatiin pudotettua alle puoleen edellisestä tilinpäätöksestä.

4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti tarkennettuun Pelastusopiston taloussääntöön sekä hankinta-, materiaali- ja kalustosääntöihin. Sääntöjen keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on opiston sisäisen valvonnan organisointi.

Valvontafunktio ja sisäisen valvonnan ohjeistaminen ja vastuuttaminen ovat opiston taloussäännössä vahvasti esillä. Johtoryhmän valvontavastuusta alkaen eri toimintojen valvonta- ja vastuuhenkilö on määritelty taloussäännössä ja muissa opiston säännöissä sekä laatu-järjestelmässä.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa

- opiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- opiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti opiston taloudesta ja toiminnasta

Toiminnan tuloksellisuuden seuranta ja analysointi on toteutettu siten, että tulossopimuksen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisin väliajoin johtoryhmässä.

Opiston johto ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että menetyksiltä vältytään ja seuraavat sekä varmistavat, että suunnitelmat ja toimenpideohjeet menetyksen välttämiseksi ovat ajan tasalla ja niitä noudatetaan.

Pelastusopiston laatu-järjestelmän mukaisessa perehdyttämisessä sisäisen valvonnan osalta ohjeistetaan muun muassa virkapuhelinten, ajoneuvojen ja taksien käyttöä sekä perehdyte-

tään henkilökuntaa yleisimpiin säädöksiin ja määräyksiin kuten esimerkiksi virkamiesten sivutoimikäytäntöihin ja matkustussääntöön.

Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista ja sisäinen tarkkailu kuuluu toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäistä tarkastusta ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja todennut, että sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on seuraavat pääasialliset kehittämistarpeet, joiden vuoksi on ryhdytty toimenpiteisiin:

- hintatuetun maksullisen toiminnan kannattavuutta parannetaan järjestelmällisellä ja huolellisella suoritteiden hinnoittelulla tarjouksia laadittaessa
- EU:n kurssitarjouksia laadittaessa kiinnitetään erityistä huomiota kustannusten arviointiin.

Rehtori Reijo Tolppi

5 MÄÄRÄAJAIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2005 Pelastusopistosta tai sen toiminnasta ei ole tehty erillistä vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointia.

Vuoden 2006 aikana Opetushallitus tekee Pelastusopiston toiminnan ulkoisen auditoinnin. Ulkoinen arviointi suoritetaan EFQM-menetelmää soveltaen. Ulkoista auditointia edeltää Pelastusopiston itse tekemä sisäinen arviointi.

6 YHTEENVETOTIEDOT VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Pelastusopistossa ei ole havaittu vuoden 2005 aikana opiston varoihin tai omaisuuteen kohdistuneita väärinkäytöksiä tai rikoksia. Pelastusopiston toiminnasta ei ole käynnistynyt esitutkintaa, oikeudenkäyntiä tai muita toimenpiteitä, jotka johtuvat opiston varoihin tai omaisuuteen kohdistuneista väärinkäytöksistä tai rikoksista.

Euroopan komissio on laskuttanut takaisin Pelastusopistolle liikaa ennakoon maksettua rahoitusta. Asia liittyy EU-rahoituksella järjestettyyn kurssiin ”Community Mechanism Induction Course” (Grant Agreement 07.030601/2004/377749/SUB/A5). Takaisin perittävä summa oli 9.489,65 euroa. Takaisinperintä johtui kurssin toteuttamiseen budjetoitujen ja toteutuneiden kustannusten erosta.

7 ALLEKIRJOITUS

Tilinpäätös on hyväksytty.

Kuopiossa, 20. päivänä helmikuuta 2006

Rehtori Reijo Tolppi

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Kuopiossa, päivänä huhtikuuta 2006

Ylitarkastaja

Jarmo Leinonen